

Tisková zpráva

Důvěra stranickým představitelům – leden 2018

- ⊙ Mezi představiteli parlamentních stran v lednu 2018 občané nejčastěji vyjadřovali důvěru Andreji Babišovi (37 %), nejvyšší podíly nedůvěřujících byly zaznamenány v případě Tomia Okamury a Milana Chovance (shodně 58 %).
- ⊙ V porovnání se zářím 2017 mírně vzrostla důvěra k Petru Fialovi a Alexandře Udženiji.
- ⊙ Pokles důvěry či vzestup podílu nedůvěřujících v porovnání se zářím 2017 byl zaznamenán v případě Tomia Okamury, Milana Chovance, Jaroslava Faltýnka, Petra Gazdíka a Vojtěcha Filipa.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v lednovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam obsahoval jména 18 čelných představitelů stran zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR. Do výzkumu byli zařazeni politici s formálně nejvyššími stranickými funkcemi, tj. všichni předsedové stran a první místopředsedové, případně ti, kdo po demisi předsedy ČSSD tyto pozice dočasně de facto zastávají.

Jak ukazují výsledky v tabulce 1, u všech zkoumaných představitelů nedůvěra více či méně výrazně, avšak vždy statisticky významně převážila nad podílem vyjadřované důvěry. Mezi zkoumanými představiteli politických stran se relativně nejvyšší důvěře těší předseda hnutí ANO a současný premiér Andrej Babiš, jemuž důvěru v šetření vyjádřilo 37 % dotázaných při zřetelně nadpolovičním podílu nedůvěry (56 %). Na druhém místě z hlediska výše podílu důvěry se umístil předseda hnutí SPD Tomio Okamura jemuž důvěřuje třetina (33 %) občanů, zatímco téměř tři pětiny (58 %) mu nedůvěřují. Na třetím místě s nepatrným odstupem figuruje předseda Pirátů Ivan Bartoš, jemuž důvěřuje 30 % občanů, zatímco 42 % mu nedůvěřuje. S menším odstupem pak následuje skupina politiků s podílem důvěry v rozmezí od jedné čtvrtiny do jedné pětiny a podílem nedůvěřujících pohybujícím se v širokém rozmezí od o málo více než jedné třetiny do téměř tří pětín. V této skupině jsou místopředseda ČSSD Lubomír Zaorálek (25 % důvěřuje, 55 % nedůvěřuje), předseda KSČM Vojtěch Filip (24 % : 52 %), předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek (23 % : 55 %), první místopředseda hnutí ANO Jaroslav Faltýnek (23 % : 49 %), první místopředseda KDU-ČSL Marian Jurečka (22 % : 38 %), předseda ODS Petr Fiala (22 % : 48 %), statutární místopředseda ČSSD dočasně vykonávající funkci předsedy strany Milan Chovanec (21 % : 58 %) a předseda TOP 09 Jiří Pospíšil (20 % : 37 %). S podílem důvěry mírně pod hranicí jedné pětiny těsně za nimi ještě následuje předseda hnutí STAN Petr Gazdík (17 % : 44 %).

U zbylé šestice zkoumaných představitelů parlamentních stran pak důvěra byla již pod hladinou jedné desetiny. Mezi nimi jsou první místopředseda hnutí SPD Radim Fiala (9 % : 35 %), první místopředsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová (8 % : 24 %), první místopředsedkyně ODS Alexandra Udženija (8 % : 29 %), první místopředseda hnutí STAN Vít Rakušan (6 % : 19 %), momentálně již bývalý první místopředseda Pirátů a místopředseda Poslanecké sněmovny Vojtěch Píkal (6 % : 14 %) a první místopředseda KSČM Petr Šimůnek (6 % : 16 %). V této skupině se přitom s výjimkou Radima Fialy, u něhož to jsou asi dvě pětiny, vyskytují vesměs představitelé politických stran, které polovina a více občanů nezná.

Pokud jde o to, kterým politikům lidé nejvíce nedůvěřují, v čele v tomto ohledu stojí společně s 58 % nedůvěřujících Tomio Okamura a Milan Chovanec, za nimiž s minimálním, statisticky nevýznamným odstupem následují Andrej Babiš (56 %), Lubomír Zaorálek a Pavel Bělobrádek (oba shodně 55 %). Posledním zařazeným stranickým představitel, u něhož podíl nedůvěry ještě těsně překročil 50 %, byl Vojtěch Filip (52 %), prakticky polovina nedůvěřuje Jaroslavu Faltýnkovi (49 %) a Petru Fialovi (48 %). Za nimi pak s malým odstupem a s podílem nedůvěry převyšujícím úroveň dvou pětín následují Petr Gazdík (44 %) a Ivan Bartoš (42 %). Více než třetina nedůvěřuje Marianu Jurečkovi (38 %),

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

Jiřímu Pospíšilovi (37 %) a Radimu Fialovi (35 %). V samotném závěru se pak seřadila stejná pětice představitelů stran, která na posledních pěti místech figurovala i z hlediska důvěry a kterou charakterizuje vysoký, vesměs nadpoloviční podíl těch, kdo je neznají, a i v poměru k počtu znajících relativně vyšší podíl nerozhodnutých.² U Alexandry Udženiji byl podíl nedůvěřujících více než čtvrtinový (29 %), u Markéty Pekarové Adamové činil téměř čtvrtinu (24 %), u Víta Rakušana (19 %), Petra Šimůnka (16 %) a Vojtěcha Píkala (14 %) se pak už pohyboval pod úrovní jedné pětiny, ovšem i tak vždy ještě více než dvojnásobně převyšoval podíl důvěřujících.

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nezná	Neví	Index 01/18 ** Důvěra/nedůvěra
Babiš	37	56	1	6	-19
Okamura	33 (-6)	58 (+9)	2	7	-25
Bartoš	30	42	18	10	-12
Zaorálek	25	55	8	12	-30
Filip	24	52 (+4)	14	10	-28
Bělobrádek	23	55	11	11	-32
Faltýnek	23	49 (+5)	16	12	-26
Jurečka	22	38	24	16	-16
Fiala P.	22 (+6)	48	19	11	-26
Chovanec	21	58 (+6)	10	11	-37
Pospíšil	20	37	29	14	-17
Gazdík	17	44 (+5)	26	13	-27
Fiala R.	9	35	41	15	-26
Pekarová Adamová	8	24	56	12	-16
Udženija	8 (+4)	29	52	11	-21
Rakušan	6	19	64	11	-13
Píkal	6	14	71	9	-8
Šimůnek	6	16	66	12	-10

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 15. – 24. 1. 2018, 1086 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s posledním srovnatelným výzkumem ze září 2017 byl zaznamenán mírný nárůst podílu důvěřujících v případě obou zástupců ODS, tj. předsedy strany Petra Fialy (nárůst o 6 procentních bodů) a první místopředsedkyně Alexandry Udženiji (nárůst o 4 procentní body). V obou případech však šlo o posun jdoucí na vrub podílu těch nerozhodnutých a neznajících je, který nebyl doprovázen poklesem podílu nedůvěřujících. Naopak nárůst nedůvěry, případně pokles důvěry šetření od září 2017 zaznamenalo v případě Tomia Okamury (pokles podílu důvěřujících o 6 a nárůst podílu nedůvěřujících o 9 procentních bodů), Milana Chovance (nárůst podílu nedůvěřujících o 6 procentních bodů), Jaroslava Faltýnka (nárůst podílu nedůvěřujících o 5 procentních bodů), Petra Gazdíka (nárůst podílu nedůvěřujících o 5 procentních bodů) a Vojtěcha Filipa (nárůst podílu nedůvěřujících o 4 procentní body).

² Ačkoli v rámci celého souboru se podíl odpovědí „neví“ pohybuje vesměs okolo jedné desetiny či lehce nad ní, pokud bychom vzali v úvahu pouze ty dotázané, kteří neuvědli, že dané představitele politických stran vůbec neznají, pak u poslední šestice z hlediska výše podílu důvěry i nedůvěry, tj. včetně Radima Fialy, podíl „neví“ vždy zřetelně překročí úroveň jedné pětiny a v některých případech se bude pohybovat okolo či nad hranicí 30 %.

Tabulka 2a: Důvěra stranickým představitelům (v %)

	2014				2015					2016				2017			2018	
	03	05	09	10	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10	02	04	09	01
Babiš	53	59	55	58	59	54	55	53	50	51	47	42	46	49	46	43	37	37
Okamura	47	43	34	39	34	24	24	30	28	29	33	31	29	x	35	x	39	33
Bartoš	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	30
Zaorálek	30	33	28	x	30	32	31	34	30	33	33	32	30	29	31	33	26	25
Filip	24	22	23	21	22	18	21	22	21	21	22	22	22	x	20	x	22	24
Bělobrádek	27	31	26	32	34	31	35	31	31	29	27	23	27	29	29	29	23	23
Faltýnek	x	14	x	16	x	15	x	18	x	x	17	x	17	16	21	17	22	23
Jurečka	17	19	20	23	22	20	27	24	24	24	23	24	24	22	26	24	24	22
P. Fiala	16	12	12	13	12	14	13	15	14	14	13	16	14	x	18	x	16	22
Chovanec	16	27	23	28	35	32	32	32	35	39	35	33	23	22	27	25	24	21
Pospíšil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20
Gazdík	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	17
R. Fiala	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9
Pekarová Adamová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8
Udženija	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	3	x	5	x	4	8
Rakušan	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6
Pikal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6
Šimůnek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v lednu 2018. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra stranickým představitelům (v %)

	2014				2015					2016				2017			2018	
	03	05	09	10	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10	02	04	09	01
Okamura	43	46	55	48	56	64	66	57	60	59	53	56	59	x	53	x	49	58
Chovanec	37	33	34	37	34	39	41	44	41	39	40	41	54	54	53	52	58	58
Babiš	36	33	36	33	33	39	40	40	45	42	46	51	46	43	48	49	56	56
Zaorálek	51	47	50	x	51	47	50	44	51	50	48	46	51	48	52	49	56	55
Bělobrádek	48	44	48	43	41	42	42	43	46	47	47	52	49	46	47	49	54	55
Filip	57	58	56	55	56	59	57	52	52	56	48	51	49	x	52	x	48	52
Faltýnek	x	23	x	22	x	29	x	29	x	x	28	x	31	26	33	35	44	49
P. Fiala	36	29	36	30	40	39	46	44	46	51	47	48	49	x	44	x	49	48
Gazdík	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	39	44
Bartoš	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	42
Jurečka	24	26	25	25	27	27	30	27	31	30	29	31	31	33	35	34	37	38
Pospíšil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	37
R. Fiala	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	35
Udženija	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	19	x	20	x	29	29
Pekarová Adamová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	24
Rakušan	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	19
Šimůnek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16
Pikal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	14

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování, tj. v lednu 2018. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v18-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>15. - 24. 1. 2018</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1086</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>242</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.2</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pi180214</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>14. února 2018</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |